

DAGENS
Medicin

BLOD GAS

Bli bra – bli snabb

Några begrepp

- Acidemi/alkalemi: Om blodet är surt eller basiskt
- Acidosis/alkalosis: En process som gör blodet surt eller basiskt
- Base excess (BE): förmedlar metabola komponenten av en syra-bas rubbning
- $p\text{CO}_2$: förmedlar respiratoriska komponenten av en syra-bas rubbning

Blodgastolkning

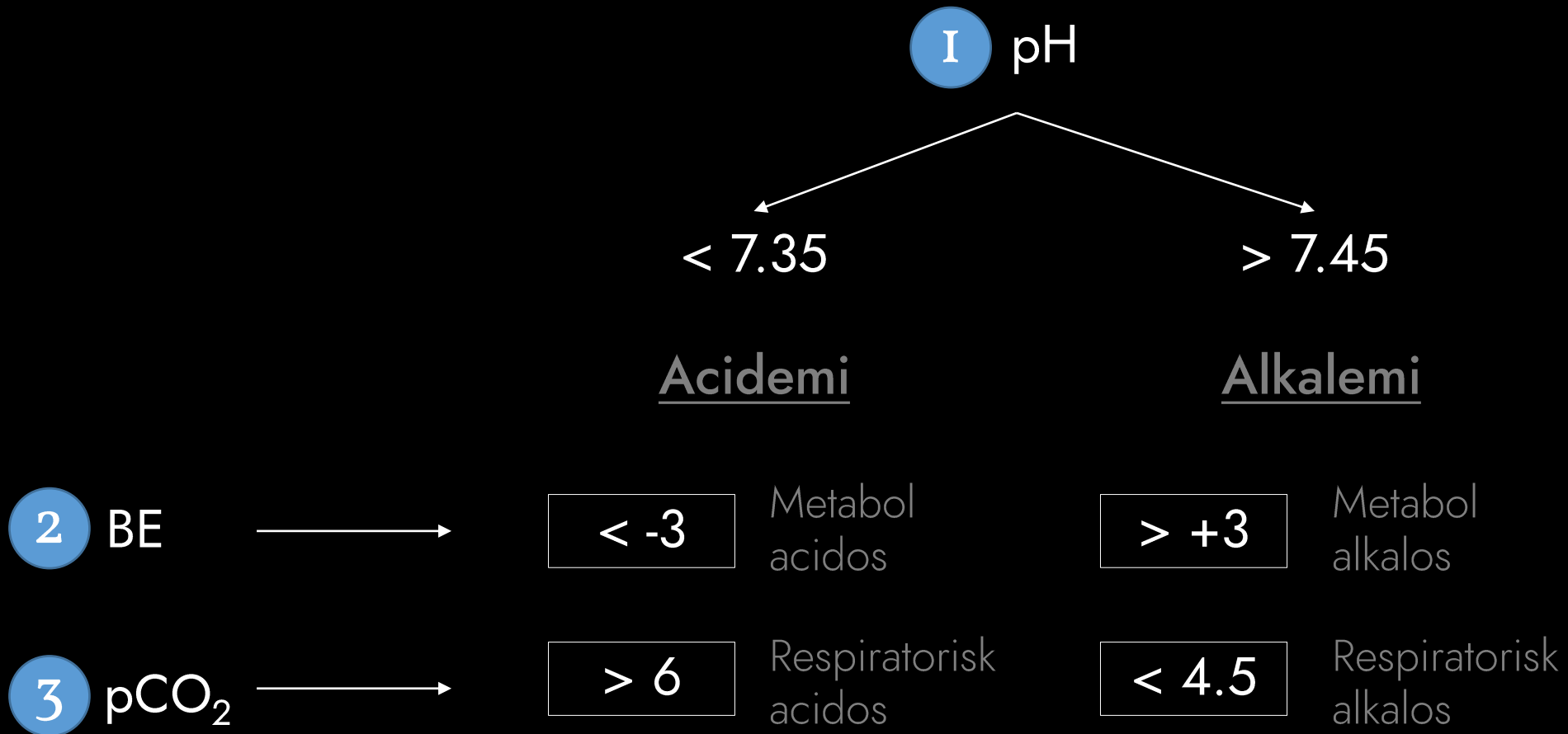
- A Algoritmen: Hitta primära syrabasrubbningsen
- B Kompensationer
- C Bestäm orsaken/orsakerna

Algoritmen: hitta primära rubbningen

- 1 Är pH högt eller lågt?
- 2 Är BE högt eller lågt?
- 3 Är pCO₂ högt eller lågt?

Den primära rubbningen är den som är avvikande (BE = metabolt, eller pCO₂ = respiratoriskt) som förklarar pH rubbningen.

Algoritmen: hitta primära rubbningen

Blodgastolkning

- A Algoritmen: Hitta primära syrabasrubbnings
- B Kompensationer?**
- C Bestäm orsaken/orsakerna

Kompensationer?

- **Kompensationer:** Kroppen kompenserar den primära rubbningen med den motsatta mekanismen åt andra hållet.
- Exempel: en metabol acidosis kompenseras med en respiratorisk alkalos (hyperventilation). En respiratorisk acidosis (exempelvis retention pga KOL) kompenseras med en metabol alkalos (att njurarna utsöndrar mindre bikarbonat).
- **Hur snabbt kompenserar man?**
 - Respiratoriskt (andning) går snabbt
 - Metabolt (njurarnas utsöndring av bikarbonat) tar dagar-veckor

Blodgastolkning

- A Algoritmen: Hitta primära syrabasrubbnings
- B Kompensationer?
- C Bestäm orsaken/orsakerna